De betekenis van het ego en de transcendentie ervan

24 maart 1972
lezing 199

“Gegroet; gezegend zijn jullie allen, lieve vrienden. De kracht van liefde en waarheid, opgeroepen door jullie zoeken, stroomt over jullie uit om de serie lezingen voort te zetten, om weer een schakel in de keten te smeden, om jullie te geven wat je nodig hebt op dit punt van je pad.

De geestestoestand van de mens is doorgaans een gefragmenteerd deel van bewustzijn. In die verbrokkelde toestand is hij afgesneden van de werkelijkheid. Onvermijdelijk leeft hij in angst en beperking. Toch denkt hij dat dit alles is wat er is in zijn leven en klampt hij zich vertwijfeld vast aan deze beperkte, verbrokkelde toestand. De natuurlijke, innerlijke beweging van zijn ziel om verder te gaan, om deze beperkte toestand te verruimen houdt hij tegen, omdat zijn afgesplitste egobewustzijn bang is dat dit zijn leven zal desintegreren en zijn bestaan zal vernietigen. Vol ijver beschermt hij deze beperkte bewustzijnstoestand, terwijl deze beperking nu juist angst en lijden schept.

Dit is in het algemeen gesproken de pijnlijkste situatie waarin de mens zich bevindt. En het is zijn taak, in de cyclus van incarnaties, dit afgesplitste egobewustzijn opnieuw te integreren en steeds wijdere en diepere regionen van zijn ware zelf en van zijn kosmisch bestaan terug te winnen en daarmee hun oneindige mogelijkheden tot levenservaring, vreugde en schepping.

De mens denkt dat dit afgesplitste egobewustzijn zijn echte zelf is. Hij identificeert zich met zijn hersens, zijn uiterlijke intelligentie, zijn wil en zijn denken, met alle vermogens die hij rechtstreeks tot zijn beschikking heeft, niet beseffend dat hij er in het verleden zelf met inspanning en overwinning voor gezorgd heeft dat hij daarover beschikken kan. Want er is een toestand geweest waarin hij veel minder bewustzijn en

scheppingskracht bezat en minder vreugde kon ervaren. Zijn bewustzijn was veel beperkter en begrensder. Hij moest al wat hij aan bewustzijn bezat gebruiken om zijn mogelijkheden te vergroten en tot dan toe onbenutte vermogens aan te wenden. En dit moet steeds verder gaan, tot er geen enkel deeltje meer afgesplitst is en de mens één is geworden met de ultieme werkelijkheid en het kosmisch bewustzijn. Dit proces: jezelf ontplooien en schijnbaar vreemde gebieden tot je eigen domein maken, is padwerk, ieder deugdelijk padwerk.

Ego betekent fragmentatie, verbrokkeling. Zoals ik al zei heeft iedere entiteit die in deze fragmentatie en daardoor in de cyclus van geboorte en dood gevangen zit, tot taak om zijn werkterrein, zijn waarneming, zijn bewustzijn en zijn scheppingskracht uit te breiden. De moeilijkheid is dat het in de beperkte, afgescheiden toestand van het ego ten onrechte lijkt alsof verruiming van dat ego leidt tot vernietiging ervan en dus van het bestaan van het zelfgevoel van de mens. Om in deze illusie door te dringen, heeft hij alle beschikbare kracht, toewijding, betrokkenheid, goede wil en hulp nodig, hulp die hij moet willen en waar hij naar moet uitreiken.

Dit is wat de mens werkelijk zoekt, dit is zijn worsteling. Alleen door steeds weer te wagen stap voor stap de inherente, aangeboren weerstand te overwinnen om verder te gaan dan de huidige, afgescheiden toestand, komt hij er geleidelijk achter dat er voorbij de egotoestand een ander leven bestaat. Hij ontdekt dat dit andere leven werkelijkheid is en dat hij voor die werkelijkheid niet bang hoeft te zijn. Want die werkelijkheid is goed, die kun je ten volle vertrouwen en die betekent continuïteit van leven, zelfbewustzijn en steeds grotere vreugde. Hij ontdekt dat de beperkte egostaat die hij zo vurig verdedigde illusie is: de illusie van dood en eenzaamheid.

Bewustzijn moet bevochten worden. Je krijgt het niet gemakkelijk, je krijgt het niet voor niets. In de geïsoleerde egotoestand blijven kan veilig en gemakkelijk lijken, maar het leidt tot stagnatie en dood, steeds weerkerende dood.

Het ego past alle mogelijk trucs toe om zijn afgescheiden, beperkte toestand te handhaven en elke beweging daar vandaan te voorkomen. Ik wil graag laten zien wat deze aspecten en trucs van het ego zijn. In de eerste plaats omvatten de trucs van het ego alle denkbare vormen van negativiteit die de mens kent: iedere fout, iedere schending van integriteit, waarheid, liefde en goddelijke wet. Omdat al deze negativiteiten en fouten, zoals ik al vaak heb aangegeven, teruggebracht kunnen worden tot

het drietal *trots, eigenzinnigheid en angst*, zal ik laten zien hoe de egotrucs van deze eigenschappen gebruik maken om zelftranscendentie te verhinderen.

De angst van het ego om zijn huidige bestaanstoestand, zijn zelfbewustzijn, te verliezen is zo groot dat deze het *instinct tot zelfbehoud* verdringt. En dit instinct gebruikt voor het behoud van zijn huidig bewustzijn. Angst verblindt en vertekent de waarheid en misvormt de werkelijkheid. Daarom handhaaft het ego zich met *trots*. Het handhaaft zijn afgescheiden toestand door een irreëel, kunstmatig conflict tussen het zelf en anderen te scheppen. “Ik ben beter dan jij”, “Ik ben meer dan jij” of “Ik moet de wereld bewijzen hoe bewonderenswaardig ik ben, hoeveel beter dan de anderen”, “Ik moet anderen de loef afsteken”, “Ik wil niet minder zijn dan anderen”, “Mijn belangen gaan in tegen die van anderen en andersom”, al dit soort houdingen worden trots ingezet om de afgezonderde toestand van het ego in stand te houden. Het is altijd ‘Ik tegenover jou’ en dit schept onvermijdelijk een sfeer van ‘baas boven baas’. Een individu kan in zijn huidige incarnatie verder zijn in zijn ontwikkeling of bij een ander achterblijven, maar als hij dit feit gebruikt als wig tussen eigen ego en dat van anderen gaat hij volkomen voorbij aan de kern van de zaak. Want in principe is er geen onderscheid. Je hoeft niet eens lang op het pad te zijn om er achter te komen dat jouw belangen alleen op een heel oppervlakkig niveau tegen die van anderen ingaan. Als je ook maar iets verder kijkt, kun je al zien wat werkelijk juist en goed is en dat is volgens de goddelijke wet goed voor alle betrokkenen. Daarom zetten vergelijking, competitie en wedijver je nog meer gevangen in je afzondering en vergroten ze de illusie dat dit erbarmelijk bestaan alles is wat het leven te bieden heeft.

Ook de in de mens heersende neiging om te leven omwille *van de schijn in plaats van omwille van de waarheid, omwille van zijn echte gevoelens en belangen, valt onder de categorie trots.* De illusie van de afgescheiden egotoestand is op dit punt zo sterk, dat het de mens belangrijker lijkt indruk te maken dan er bij stil te staan wat een tragisch en onnodig offer hij brengt voor een totaal denkbeeldige winst die hij nooit en te nimmer kan behalen.

Iedere maskerade en verdediging, alle pretenties en valse schaamte (schaamte om jezelf te laten zien, gêne over je echte gevoelens en over de innerlijke werkelijkheid van je spirituele zelf) behoren bij de categorie trots. Het zijn trucs van het ego om zijn beperkte toestand te handhaven.
Onder *eigenzinnigheid* vallen alle aspecten van koppigheid, weerstand, wrok, uitdagen en rigiditeit. Al deze houdingen houden een stijfkoppig

verzet in tegen verandering, dat wil zeggen tegen expansie naar nieuwe spirituele gebieden. In feite drukken deze eigenschappen uit: “Ik wil blijven waar en zoals ik ben”. De truc die het ego toepast is dit als aantrekkelijk en de open flexibele beweging als bedreigend en/of vernederend voor te stellen. Trots en angst zijn noodzakelijkerwijs gekoppeld aan eigenzinnigheid, zoals eigenzinnigheid aanwezig is waar een van de twee anderen overheerst. In elk van deze aspecten liggen de andere twee besloten.

De weigering om in beweging te komen kan op een oppervlakkig niveau en vanwege persoonlijke eigenaardigheden en neurosen beoordeeld worden als wrok tegen een of tegen meer specifieke personen, bijvoorbeeld ouders, vervangende ouders of gezagsfiguren in het algemeen. Of er kan een wrokkige houding bestaan tegen het leven zelf. Maar op een diepere laag is het een truc van het ego om de geïsoleerde, afgescheiden status-quo te handhaven.

0nder de categorie *angst* vallen alle bezorgdheid, tobberijen en vrees. Alleen al de angst op zich weerhoudt je ervan om de grenzen van de verwarde toestand te overschrijden. Maar de truc van het ego is deze beweging bovendien als bedreigend en vernietigend voor te stellen. Bezorgdheid en vrees zijn ook trucs van het ego, omdat ze je afhouden van de vreugde, vrede en vrijheid van de kosmische werkelijkheid, die je verkrijgt als je je huidige toestand verruimt.

Het hele onderwerp van *negatieve intenties* dat we onlangs verkend hebben is onlosmakelijk verbonden met de streken die het ego toepast om de huidige begrensde toestand te handhaven. Wat de specifieke negatieve intentie ook is, altijd wijst deze op wrok en daarom op eigenzinnigheid, die altijd het juiste zicht vertroebelt en de situatie vervalst, zodat alle echt wenselijke levenservaringen ontkend worden.

Andere trucs van het ego om zijn ‘veilige’ positie te handhaven zijn het weigeren van genot, van geluk, vreugde, ontplooiing, creatieve beweging in het leven. De angst voor al deze positieve toestanden is duidelijk ook een list van het ego. Dit is zo’n welbekend verschijnsel en zozeer op alle mensen van toepassing dat het gemakkelijk als de ‘gewone’ toestand van de mensheid kan worden beschouwd.

Weer andere trucjes zijn: *gebrek aan aandacht en concentratie, je laten afleiden, verstrooidheid en afwezig zijn*. In deze houdingen weiger je je aandacht te richten, hetgeen zo noodzakelijk is voor het ego om zichzelf te transcenderen. Om zijn huidige, beperkte toestand te boven te komen, is

het voor het ego juist heel erg nodig om zich op één punt te richten, hélemaal aanwezig te zijn als het ware.

Luiheid, vermoeidheid en passiviteit zijn weer andere listen. Deze maken beweging onmogelijk en doen het voorkomen alsof beweging onwenselijk en doodvermoeiend is. Hier komen we later op terug.

Angst om je te laten zien en het verloochenen van je ware gevoelens, vallen niet alleen onder het hoofdje trots, maar houden ook rechtstreeks afzondering in stand. Het ego past deze list daarom toe om eenheid te ontkennen.

Negatief reageren op de negativiteit van anderen is weer een andere truc van het ego om zijn geïsoleerde staat te handhaven. Op het moment dat er negativiteit is, ga je zo met je energie om dat je de uitbreiding van het ego die zelftranscendentie zou bewerkstelligen, weigert. Je weigert de vreugde van het ware zijn door - wat betreft het gedrag van andere mensen - van iedere mug een olifant te maken. Het beneemt je het zicht op het werkelijke leven dat voorbij je beperkte, huidige toestand ligt. Alleen de geïsoleerde entiteit ervaart de verschrikking van eindigheid.

Wantrouwen en achterdocht zijn niet alleen onderdeel van de algemene angst waardoor het ego in zijn onbeweeglijke toestand wenst te blijven en zijn toevlucht neemt tot trucs om de inherente, natuurlijke beweging te weerstaan die de entiteit naar haar uiteindelijke bestemming brengt. Wanneer angst (wantrouwen) de motiverende kracht is, gebruikt het ego deze tegelijkertijd ook als truc om zijn wens om niet te bewegen vervuld te krijgen.

Het ego neemt eigenlijk een tegenstrijdige, paradoxale positie in. In wezen is het ongelukkig, juist vanwege zijn eindigheid of wat in de huidige beperkte toestand eindigheid lijkt. Het spreekt vanzelf dat het ego alleen kan zien wat binnen zijn gebied valt, binnen de gezichtskring van zijn huidige bewustzijn en binnen zijn werkterrein. En wat het ziet is in meerdere of in mindere mate beperkt en misvormd. Daarom ziet en ervaart het eindigheid, een betekenisloos universum zonder verband, waarin het kleine ego machteloos is en zinloos moet lijden. Het ego kan het leven alleen anders gaan waarnemen voor zover het de verleiding overwint om te blijven waar het is. Maar het paradoxale van de situatie is dat het ego er nu juist voor vecht om in die toestand te blijven, die vaak ondragelijk eenzaam, angstig en zinloos is.

De onpeilbare dood aan het eind van elke levensperiode is schrikwekkend

en hoewel het mogelijk is deze verschrikking te ontvluchten en te ontkennen, is er geen oplossing voor zolang het ego binnen zijn huidige nauwe grenzen blijft. Vroeg of laat wordt iedereen geconfronteerd met dit angstwekkende denkbeeldige einde, zowel voor zichzelf als voor anderen. Maar ook als je deze angst niet scherp voelt en je hem tracht te ontvluchten, blijft hij toch aan je ziel knagen en heeft hij macht over je totdat het ego zijn weerspannige positie opgeeft. Ondanks de buitengewoon ongemakkelijke en onwenselijke positie van het beperkte gevangen ego klampt het zich juist vast aan die toestand die een helder zicht op hetgeen voorbij de denkbeeldige scheidslijn ligt, onmogelijk maakt. Het is de ziekte en de misvorming van de egotoestand, dat deze zich vastklampt aan precies datgene waartegen hij vecht.

Al mijn vrienden kunnen zich gemakkelijk in deze beschrijving herkennen. Want het padwerk maakt deze tegenstrijdigheid in de menselijke toestand heel duidelijk. Ik denk dat het jullie allemaal veel zal helpen wanneer jullie je positie in dit licht zien en weten dat dit een universele toestand is en dat jullie ertoe geroepen zijn die te transcenderen. Op dit pad moet je tastenderwijs deze toestand van je ego leren begrijpen, gaan zien wat hij werkelijk betekent en hoe je hem te boven moet komen.

Geïsoleerdheid en afgescheidenheid zijn ongetwijfeld zonder uitzondering pijnlijk en tragisch. Tragisch omdat ze onnodig zijn en ironisch omdat het ego zich vastklampt aan wat het haat en waar het de meeste pijn van ondervindt. Het mist de discipline en het doorzettingsvermogen, de betrokkenheid en het vertrouwen om zich buiten zijn huidige bewustzijnsgebied te wagen. Lijden moet blijven bestaan zolang jij je vasthoudt en toegeeft aan deze huidige toestand. Zolang al deze trucjes van het ego worden uitgespeeld, gerationaliseerd, ontkend, voortgezet en gevoed - wat gewoonlijk het geval is - moet de mens wel lijden.

Jullie weten allemaal, vrienden en velen van jullie hebben het ook daadwerkelijk ondervonden, dat iedere stap voorwaarts op het pad nieuwe vergezichten onthult die heel werkelijk zijn, veel werkelijker dan de voorafgaande toestand die je als de laatste werkelijkheid beschouwde. *Bij iedere stap op je weg maakt deze nieuw verworven werkelijkheid je leven ruimer en voller.* Je ervaart meer vreugde, meer vrede, meer bewustzijn en meer begrip voor de prachtige, diepe zin van het leven, meer creativiteit en meer innerlijke kennis omtrent de eeuwigheid van het leven tegenover de illusie van dood en de illusie van eindigheid.

Maar iedere stap vergde een enorme investering van jouw kant. Wie nog

wil toegeven aan zijn eigen zin en gemakkelijk goedkope resultaten wil behalen, kan deze nieuwe toestand nooit en te nimmer bereiken. Hij zal smachtend verder blijven zoeken en toch blijven twijfelen of er iets anders bestaat dat het de moeite waard maakt om zijn trots te laten varen. Deze twijfel wordt dan weer het excuus om de status quo kunstmatig in stand te houden. Dit is de zonde tegen het leven, het verwerpen van de natuurlijke beweging in het leven naar ontwikkeling en eenwording. Discipline, moed, nederigheid en het vermogen tot betrokkenheid dat zijn geen houdingen die jullie niet bezitten, vrienden. Ieder van jullie bezit elke denkbare eigenschap in het universum. De vraag is alleen: ben je bereid deze innerlijke mogelijkheden te benutten of wil je blijven beweren dat je ze niet hebt en dat iemand anders ze bij jou te voorschijn moet toveren?

Jullie hebben vaak het misplaatste en verkeerde idee dat zelfdiscipline je in je vrijheid belemmert en omgekeerd dat een vrij mens zichzelf geen regels oplegt. Niets is minder waar. Vrijheid in haar echte betekenis is ondenkbaar zonder discipline. En omgekeerd is iemand die toegeeflijk voor zichzelf is en discipline afwijst onvermijdelijk afhankelijk, zwak en krachteloos en als gevolg daarvan bang. Hij mist vrijheid. Vrijheid kan slechts verworven worden voor zover je je vrijwillig discipline oplegt, deze toepast omwille van jezelf en niet om het anderen naar de zin te maken of om een goede indruk te maken. Dat laatste leidt er dikwijls toe dat anderen jou discipline opleggen of dat je je dat inbeeldt. Als dat gebeurt - en dat is natuurlijk ongewenst - is het altijd een gevolg van het weigeren van vrijwillige zelfdiscipline die samengaat met eigen verantwoordelijkheid.

Iedere expansie moet met zelfdiscipline bevochten worden om de ingewortelde weerstand ertegen te overwinnen. Je moet deze discipline aanwenden om zonder smoesjes de trucs van het ego te erkennen en er niet aan toe te geven. Deze ontplooiing betekent altijd een stap buiten bekend gebied. Het ego zoals het nu is (en dat is natuurlijk van mens tot mens verschillend) is een resultaat van wat iemand zich reeds verworven heeft. Het ‘territorium’ dat hij zich verworven heeft, is bepalend voor zijn functioneren en voor de reikwijdte van zijn ervaring en bewustzijn.

Als ik spreek van ‘territorium’ bedoel ik een toestand van bewustzijn en beschikbare creatieve levenskracht met sterke invloed vanuit de werkelijke wereld; deze maken dat je het leven dieper en zinvoller ervaart. Het woord ‘territorium’ moet dus niet in geografische, maar in totale zin opgevat worden. De omheiningen rond dit territorium geven aan in hoeverre het ego zichzelf heeft getranscendeerd.

Iedere incarnatie, op welk niveau dan ook, vereist dat de entiteit de reikwijdte van haar 'werkterrein' vergroot, de grenzen rond het gefragmenteerde ego verruimt en meer werkelijkheid binnenlaat van de wereld buiten de ingebeelde begrenzingen. Indirect geldt dit voor alle niveaus. Zelfs de meest wereldse, uiterlijke, fysieke en intellectuele kennis en vaardigheden vergroten op enigerlei wijze je huidige werkterrein en ervaringsbereik en dragen zo indirect bij aan de taak jezelf te transcenderen. Het verwerven van nieuwe kennis en vaardigheden vereist ook dat je zorg besteedt aan houdingen die noodzakelijk zijn voor zelftranscendentie. En ieder beetje nieuwe kennis of vaardigheid brengt op een of andere manier, direct of indirect, meer spirituele kracht en bewustzijn voort, meer vreugde en verwerkelijking van je talenten en mogelijkheden.

Nieuwe kennis of vaardigheden verwerven, op wat voor niveau dan ook, betekent altijd dat je je luiheid moet overwinnen en de verleiding moet weerstaan om de weg van de minste weerstand te kiezen. Het betekent zelfdiscipline en vaak hard werken (hoe meer je naar dat nieuwe levensaspect verlangt en hoe reëler en duurzamer het is, hoe meer energie je erin moet investeren). Het betekent vallen en opstaan en in staat zijn je falen in succes om te zetten. Het betekent doorzetten, geduld hebben, vertrouwen en je angst overwinnen totdat het nieuwe je eigen 'natuurlijke bezit' wordt, een deel van je persoonlijkheid of een 'tweede natuur'.

Het ego heeft in de eerste plaats de taak de moeilijkheden, de tegenspoed, het overwinnen en het leerproces te accepteren. Pas als het ego de meer mechanische aspecten onder de knie heeft, kan de invloed van het spirituele zelf de nieuw verworvenheid tot een spontane, levende en moeiteloze ervaring maken. Het ego betekent inspanning, het spirituele zelf betekent moeiteloosheid. Deze gewenste moeiteloosheid komt echter niet op magische wijze tot stand, want dat zou betekenen dat het ego niet getranscendeerd maar uit de weg gegaan wordt. Het ego moet zijn eigen luie tegenstribbelende houdingen veranderen om zichzelf te transcenderen en in overeenstemming komen met het grotere kosmische zelf, zodat het zich daarmee kan verenigen. Het ego moet het zware grondwerk verrichten totdat het echte zelf een rol kan spelen. Dit kun je bij iedere activiteit of vaardigheid opmerken. In het begin kost dat altijd inspanning. Het wordt pas plezierig als het 'door middel van jou" lijkt te gebeuren en dat doet het dan eigenlijk ook.

Gaat het om handvaardigheid, dan moeten de handgrepen geleerd worden tot zij deel van het ego worden. Gaat het om een verstandelijke taak, dan moet nauwgezet verstandelijke kennis verworven worden, door aanvankelijk vaak heel mechanische processen. Dan wordt de nieuwe kennis de

persoon eigen en kan de geest gebruik maken van deze nieuw verworven ontplooiing met de daarmee samengaande bredere visie en grotere kennis, vaardigheid en energie om er creatief mee aan het spelen te gaan. Een kunstenaar die de inspanning om de grondregels te leren wil omzeilen, kan nooit zijn werkelijke creatieve vermogen ontplooien, ook al lijkt dat aanvankelijk wel zo. De creatieve vermogens zullen verdorren, omdat hij het leven wil bedriegen.

Op het spirituele pad tref je precies dezelfde principes aan. Zoals ik al eerder zei moet het ego houdingen leren aannemen die in overeenstemming zijn met de universele, goddelijke houdingen. Zoals jullie weten is dit niet gemakkelijk. De invloed en inspiratie van het spirituele zelf worden geblokkeerd in de mate dat het ego blind geleid wordt door luiheid, trots, eigenzinnigheid, angst, negativiteit, de wens om het leven te bedriegen, de neiging tot vluchten enzovoort. Maar als deze neigingen eerlijk erkend en geleidelijk opgegeven worden, wordt de sterke invloed van de wereld van eeuwige waarheid, liefde en schoonheid mogelijk.

Eerst komt dus altijd het inspannende werk om het ego flexibel te maken, te onderrichten, om te buigen en te veranderen en om het ontvankelijk en vibrerend te maken; om er nieuwe levensenergie en creatieve kracht doorheen te laten stromen, door zijn trucjes te ontdekken en los te laten. Of het nu gaat om nieuwe kennis, een nieuwe vaardigheid of een nieuwe houding tegenover het leven en het universum, deze verandering van het ego betekent altijd dat een nieuw gebied het jouwe is geworden.

Wie binnen de nauwe begrenzingen van zijn huidige toestand zit weg te kwijnen omdat hij zich daarin veilig voelt, en zich daardoor niet hoeft in te spannen en niet hoeft te investeren, verdort letterlijk. Hij staat het leven niet toe hem te herleven, wat alleen maar kan als er innerlijke beweging is.

In het begin lijkt het altijd angstwekkend om buiten de grenzen van het huidige ego te gaan. Nieuw land is ongewoon, vreemd en onbekend. Men wil het onbekende uit de weg gaan en kruipt er eerder angstig voor weg dan de moed te hebben het te verkennen en het zich eigen te maken. Het onbekende tot bekend terrein maken, uiterlijk zowel als innerlijk, dat is de schoonheid van het spirituele pad.

Het ego leeft in de illusie dat het gemakkelijk is, lekker ontspannen en probleemloos om binnen de stagnerende, nauwe begrenzingen van het reeds bekende gebied te blijven (hoeveel wijder dat misschien ook is vergeleken met het gebied van andere mensen, het is nog steeds beperkt in vergelijking met je eigen mogelijkheden en de taak die je wacht). Jezelf

bij je kraag pakken en er op uit gaan lijkt verschrikkelijk vermoeiend. Dit gevoel is een illusie want de stagnerende toestand is in werkelijkheid een uiting van krampachtigheid en krampachtigheid is helemaal niet ontspannend en rustig, ook al kan dat voor het verwarde denken misschien zo lijken. Maar echte rust is altijd levendig en in beweging - in moeiteloze beweging! En dat is in een toestand van krampachtigheid onmogelijk. De waarheid hiervan kun je vaststellen door om je heen te kijken: mensen die het minst doen zijn altijd het meest moe. En de mensen die het meest doen, zijn altijd heel energiek, rustig en ontspannen (tenminste als hun activiteit niet dient om zichzelf te ontvluchten).

Harmonieuze beweging is niet vermoeiend of uitputtend, hoewel de eerste manifestaties ervan je inderdaad wel zulke symptomen kunnen geven. Want als je vanuit een toestand van onbeweeglijkheid naar een toestand van beweging gaat - op welk niveau dan ook - moet je accepteren dat dat tijdelijk moeite kost. Je moet zelfdiscipline, vertrouwen, moed en nederigheid opbrengen totdat je moeite moeiteloos wordt.
Spirituele beweging kost geen moeite. Met spirituele beweging bedoel ik de beweging van de ultieme werkelijkheid, van de totaal verenigde entiteit. De stagnerende toestand van bewegingloosheid is eigenlijk heel inspannend, want stagnatie vereist een enorme hoeveelheid (vaak onbewuste) inspanning om de weerstand overeind te houden tegen de natuurlijke neiging van de ziel om haar bestemming te volgen. Deze onbewuste inspanning maakt zich dan kenbaar als vermoeidheid, uitputting en zwakte. Wat je dan weer het excuus verschaft om alles maar te laten zoals het is. Het ego gebruikt de gevolgen van zijn eigen fouten als trucs. Jullie weten dat alle leven beweging is en beweging kost geen inspanning als de entiteit in harmonie leeft. Maar tijdelijk lijkt het inspannend, totdat deze harmonie tot stand wordt gebracht door de mogelijkheden van het ego in nieuwe banen te leiden. Dan kom je tot beweging in het ritme van je eigen levensstroom. Als je het ritme van je levensstroom kunt voelen, heb je al een bepaalde hoeveelheid zelfbewust-zijn bereikt en ben je al in expansieve beweging.

Als je zo'n pad als dat van jullie volgt, zul je ontdekken dat enkele aspecten al in de kosmische beweging zijn, maar dat andere nog weerstand bieden en vastzitten. Je bewegende deel is ook je bewuste deel. Dat deel is in staat de betekenis te onderkennen van die weerstand tegen beweging. Dat deel kan mediteren op de manier die ik zojuist heb uitgelegd: zoeken naar een dieper begrip van je taak in het leven en naar de zin van je leven in het licht van deze lezing. Je zult je sterker gemotiveerd voelen om innerlijke leiding te vragen, zodat het stagnerende deel in je zal zwichten voor het bewegende deel. Beetje bij beetje ga je

energie geven aan het krampachtige bewustzijn dat zich heeft afgescheiden van het geheel.

Als ik spreek over het ego wil ik niet zeggen dat het ego als zodanig totaal genegeerd, ontkend of weggehoond moet worden. Het is een deel van het goddelijk bewustzijn en bevat alle aspecten van het grotere zelf waarvan het zich heeft afgescheiden, ook al zijn die aspecten misvormd en misbruikt. De fundamentele energie en het bewustzijn van het ego zijn gemaakt uit dezelfde substantie als die waarmee je je eenmaal opnieuw zult verenigen.

Zoals ik elders in een andere context heb gezegd, moet je ego gezond zijn om zich te kunnen transcenderen, om zich buiten zijn huidige grenzen te waden en tot nu toe onbekend spiritueel land, kennis, ervaring en scheppende vermogens te leren kennen en eigen te maken. Om dit te doen moet het ego houdingen aannemen die verenigbaar zijn met zijn oorspronkelijke aard. Alle trucs, negativiteit, en al het kwaad die strikt bij het ego horen, moeten erkend worden voor wat ze zijn met een vlijmscherpe eerlijkheid ten opzichte van jezelf. Je moet niet meer toegeven aan je neigingen om te ontkennen, te vergoelijken, te rationaliseren en te projecteren. Je moet het zoeklicht meedogenloos op je kleine zelf richten.

Alleen wanneer je mét je egobewustzijn het sterke licht van de waarheid kunt richten op andere aspecten van je egobewustzijn, dan kunnen die aspecten gezonde en waarachtige houdingen worden. Dan wordt het ego geleidelijk gezond en alleen een gezond ego kan zichzelf transcenderen en verenigen met het goddelijk bewustzijn dat natuurlijk altijd gezond is.

Het zwakke, ziekelijke en misvormde ego verlangt er vaak naar het op te geven omdat het zichzelf gewoon niet langer kan verdragen. De last van het ego wordt te zwaar. Dan neemt men zijn toevlucht tot verschillende mogelijkheden om aan het ego te ontkomen, zoals drugs of andere middelen om op onechte wijze het ego te overstijgen. Maar een dergelijke egotranscendentie is erg gevaarlijk en alleen maar een vorm van geestelijke gestoordheid. Want waanzin is zelf een poging van het ego om zichzelf te verliezen of te overstijgen omdat het zichzelf niet meer verdragen kan. In al deze ongezonde en gevaarlijke ondernemingen is de entiteit er steeds op uit om inspanning, pijn, ongemak en aspecten van het leven waar zij het niet mee eens is of die zij niet begrijpt, te vermijden. Zij zoekt bedrieglijke, kortere weggetjes, wat nooit werkt en wat een zeer hoge prijs vraagt. De entiteit reageert daar misschien op door nog steviger vast te houden aan de onbeweeglijke, rigide toestand - misschien wel

gedurende vele incarnaties - en maakt op die manier gezonde egotransformatie even onmogelijk als een ongezonde.

De enige weg is: het gezonde deel van je ego te gebruiken om licht te werpen op het zieke deel en het eerlijke deel van je ego gebruiken om licht te werpen op het oneerlijke deel. Dan vindt de transcendentie van het ego plaats op de veiligste manier. Dan wordt een nieuw territorium betreden; een territorium dat eerst angstwekkend vreemd en onbekend was en donker leek, zal bekend, vertrouwd en licht worden. Met deze nieuwe zekerheid wordt in het zelf een gevoel van eeuwigheid geschapen: er groeit een diep gevoelde kennis en beleving van de continuïteit van het leven en daarbij wordt een enorme hoeveelheid pijn en angst vanzelf weggewerkt. Maar dat krijg je niet voor een koopje. Het vereist alles aan inzet en toewijding van jouw kant. En wie het werkelijk doet, moet er op de meest concrete en tastbare wijze de vruchten van plukken.

Hoe groter je inspanningen, hoe meer spirituele kracht je wetmatig oproept en tot de jouwe maakt. Iedere stap van waarheid en goede wil activeert automatisch en onvermijdelijk de machtige creatieve spirituele kracht in en om je heen.

Zegen en liefde voor jullie allen, lieve mensen."

Deze lezing werd gegeven door Eva Pierrakos in 1972.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'The Meaning of Ego and its Transcendence.'
Vertaling door An van Dijk in 1986; herzien in 2000 door Wil Claessens..
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009